

Asia: VN/5312/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttömaksuista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kiittää mahdollisuudesta lausua sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalveluiden käyttömaksuja koskevasta ministeriön asetusalunnoksesta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain (703/2023) 99 §:n mukaan Kansaneläkelaitoksen ja Digi- ja väestötietoviraston hoitamien asiakastietolain 65 §:ssä tarkoitettujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttö on palvelunantajille ja apteekkeille maksullista sen jälkeen, kun palvelunantaja tai apteekki on velvoitettu liittymään valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttäjäksi. Kansaneläkelaitoksen perimät maksut säädetään valtion maksuperustelain (150/1992) 10 §:ssä säädetyn estämättä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella sellaisiksi, että ne vastaavat palvelujen hoidosta aiheutuvien kustannusten määrää. Lausuttavana oleva asetusalunnos koskee käyttömaksuja vuosina 2024 ja 2025.

Asetusalunnon muistion mukaan vuosina 2024-2025 sähköisen reseptin, Potilastiedon asiakastietovarannon ja sosiaalihuollon asiakastiedon asiakastietovarannon käyttömaksuilla kerättäväksi rahoitustarpeeksi on arvioitu yhteensä 53,66 milj. €.

THL esittää, että asetuksen laadinnan yhteydessä selvitettäisiin mahdollisuus kerätä julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon maksuosuus suoraan valtion budjetista, koska julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitus perustuu nykyisin pääosin valtion rahoitukseen. Näin säästettäisiin merkittävästi tarpeettomia taloushallinnon kustannuksia. Lisäksi rahoituksesta päättävillä ministeriöillä olisi mahdollisuus ohjata tehokkaasti sekä Kanta-palvelujen tuotannon että sen kehityksen kustannusten kehitystä.

THL pyytää tarkistamaan valtion terveydenhuollon toimintayksiköille määrätyn maksun suuruuden, koska se on esitetty asetusluonnoksessa eri suuruisena kuin asetuksen perustelumuistiossa. Asetusluonnoksen 2§:n mukaan valtion terveydenhuollon toimintayksiköiden osalta maksu on 2,715 euroa kutakin toimintayksikössä vuoden aikana asioinutta asiakasta kohden. Asetusluonnoksen muistiossa (s.6) puolestaan todetaan, että terveydenhuollon maksua vastaavasti valtion terveydenhuollon toimintayksiköiden osalta maksu on 2,509 € asiakasta kohden.

THL pyytää, että asetuksen perusteluissa todetaan selkeästi, että yksityisiä sosiaalipalvelujen tuottajia ei velvoiteta maksamaan käyttömaksuja vuosina 2024 ja 2025. Nyt asetusluonnoksen muistiossa todetaan vain, että "koska sosiaalihuollossa yksityisen sosiaalihuollon liittymisvelvoite on vasta 1.1.2026, kohdistuvat kustannukset tässä vaiheessa kokonaisuudessaan hyvinvointialueille" (s.4).

THL ehdottaa, että sosiaalihuollon yksityisiin palveluihin lukeutuvia turvakotipalveluja tuottavat organisaatiot vapautettaisiin käyttömaksuista vuosina 2024 ja 2025. THL pyytää asetusvalmistelussa otettavan erikseen kantaa turvakotipalvelujen käyttömaksuun.

Kärki Jarmo
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos